

## Exemples de seqüències didàctiques globalitzades

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Projecte: <b>Com dir que no</b> (Cicle superior d' Educació Primària)<br>Àrees: Educació en valors socials, llengua i tutoria.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Projecte: <b>Estalvi energètic</b> (Cicle superior d' Educació Primària)<br>Àrees: Ciències de la natura, llengua, matemàtiques i tecnologia.                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <i>Objectiu competencial:</i> Defensar els nostres interessos i les nostres opinions, utilitzant un llenguatge assertiu, per mostrar-nos segurs en la nostra relació amb els altres.<br><i>Mètode:</i> Es planteja un <b>role-playing</b> , a través d'un cas on L'alumnat han de representar diferents personatges que han de defensar els seus drets.                                                                                                                                                                 | <i>Objectiu competencial:</i> Analitzar l'ús que fem de l'electricitat a l'escola, a partir de l'estudi de les despeses d'electricitat del centre, per elaborar un decàleg amb recomanacions per estalviar energia.<br><i>Mètode:</i> Es planteja una <b>recerca en el medi</b> sobre l'ús que fem de l'electricitat al centre, a partir de diferents fonts i mètodes de recollida d'informació. |
| <b>FASE INICIAL</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <i>Establiment dels objectius</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| El docent plantejarà a l'alumnat que hem d'aprendre a defensar els nostres drets i interessos, respectant els de les altres persones.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | El docent planteja si sabrien elaborar recomanacions a les seves famílies per estalviar energia.<br>Al mateix temps comparteix entre tots els aprenentatges que tindran oportunitat de realitzar en diferents matèries i els criteris d'avaluació.                                                                                                                                               |
| <i>Presentació motivadora de la situació en su complexitat</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| El docent plantejarà a l'alumnat un cas d'un alumne al que 8 companys li demanen que els ajudi a preparar l'examen de matemàtiques que tenen la setmana següent, ja que ell és molt bo en aquesta matèria. El problema és que cadascú té diferents activitats extraescolars i volen quedar amb ell, després de classe, 4 dies diferents, de manera que a ell no li quedarà temps per estudiar per a l'examen de ciències socials, amb el que li costa aquesta matèria, i té l'examen el dia següent al de matemàtiques. | El docent realitza un exercici amb una llimona, una placa de zinc, una placa de coure i una bateria. Amb aquesta pràctica mostrarà com s'encén una bombeta petita i en què consisteix l'electricitat. L'alumnat veurà que per generar electricitat es necessita un generador que transformi fonts d'energia primàries en energia elèctrica.                                                      |
| <i>Revisió dels coneixements previs.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| El docentat farà diferents preguntes per guiar la reflexió. Hem d'ajudar sempre els nostres companys? Creieu que els companys fan bé en demanar-li ajuda? Serà un mal company si els diu que no? S'enfadaran els companys amb ell si diu que no? A ell l'hauria d'ajudar algú també a preparar el seu examen?                                                                                                                                                                                                           | El docent preguntarà si saben què és l'electricitat. Com es genera l'electricitat? És important l'electricitat en la nostra vida? Quines fonts d'energia primària fem servir per crear-la?                                                                                                                                                                                                       |
| <i>Identificació i explicitació de les diferents qüestions o problemes que planteja la situació.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| L'alumnat veuran en aquest moment que no tots pensen de la mateixa manera. Saben que per ser un bon company han d'ajudar als altres, però                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | L'alumnat analitzarà quines fonts d'energia utilitzem per generar energia. Veurà que hi ha fonts d'energia neta (renovables) i fonts contaminants i que                                                                                                                                                                                                                                          |

## Exemples de seqüències didàctiques globalitzades

|                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| també saben que és important ser responsable i tenir cura del propi estudi. En aquest punt s'adonen que haurien de dir que no, però no volen que els companys s'enfadin amb ells.                                                     | afecten a l'escalfament global (combustió fòssil). Com arriba l'energia a l'escola i com la utilitzem?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <i>Delimitació de l'objecte d'estudi (i concreció del producte final quan procedeixi).</i>                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| El docent els planteja que entre tots trobem alguna solució al dilema i que representem la situació, per parelles, amb les possibles respostes que hem elaborat.                                                                      | A partir d'aquest moment el docent plantejarà una investigació de com arriba l'energia a l'escola i quin ús en fem. Amb les dades que recollim, elaborarem un decàleg per publicar a la intranet de l'escola i que els companys, el personal del centre i les famílies tinguin idees per estalviar energia.                                                                                                                                                      |
| <b>FASE DE DESENVOLUPAMENT</b>                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <i>Elaboració d'hipòtesis o supòsits.</i>                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| El docent els planteja que junts fem diferents hipòtesis del que podríem respondre. Entre tots, fem una llista de possibles respostes passives, d'altres agressives i d'altres assertives.                                            | El docent plantejarà on poden buscar aquesta informació, en grups de 3-4 alumnes. Al llibre de text? A la biblioteca? En revistes especialitzades? Preguntant als familiars? A Internet? L'alumnat decidirà fer una recerca a Internet per esbrinar quin és el procés que fa que tinguin electricitat al centre i a través de quines fonts directes estudiar com la fan servir. La hipòtesi és que els hàbits de consum es poden millorar per estalviar energia. |
| <i>Definició de les estratègies de la investigació, contrast o aplicació per comprovar les hipòtesis anteriors.</i>                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| L'alumnat, amb l'ajuda del docent i un material que els facilita, els fa veure les característiques que ha de tenir una resposta assertiva, així com les possibles reaccions dels nostres interlocutors si optem per les altres dues. | A través d'Internet buscaran com treballa el seu operador (com són les centrals de producció elèctrica i quin és el sistema de distribució elèctrica). A més, l'alumnat revisarà les factures del curs anterior, analitzarà l'evolució en la despesa elèctrica i detectarà els aparells elèctrics i punts amb major consum a partir de l'observació i de la realització d'un qüestionari que passarà a tot el personal del centre.                               |
| <i>Realització de la investigació, contrast o aplicació.</i>                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| L'alumnat representa el cas que han tractat, intentant donar solucions assertives. Com els diàlegs els hauran elaborat sols, sortiran diferents tipus de respostes i solucions.                                                       | L'alumnat realitzarà la investigació i recollirà la informació a través d'Internet, l'observació, les factures i els qüestionaris.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <i>Selecció de dades rellevants amb relació a l'situació-problema de partida i comprovació de les hipòtesis inicials.</i>                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| L'alumnat analitza els diferents diàlegs que han representat i veu com la millor manera de resoldre la situació és oferint ajuda un dia determinat, a                                                                                 | L'alumnat revisarà la informació recollida i amb el que ha trobat identificaran quines fonts d'energia s'utilitzen per generar l'electricitat que arriba al centre                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

## Exemples de seqüències didàctiques globalitzades

|                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| alguns dels companys i deixant temps suficient per al propi estudi.                                                                                                                                                                    | (a partir de l'estudi a Internet) i identificaran quins punts o hàbits de consum en el centre es poden millorar.                                                                                                                                                                                                   |
| <i>Comunicació del Procés seguit i de la informació obtinguda.</i>                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| L'alumnat realitza un debat on expressen les reflexions que han experimentat. Al debat surten alguns dels dilemes morals o les creences que a vegades ens dificulten les relacions amb els altres.                                     | Després de la investigació realitzada, a llengua, els nens i nenes elaboren un decàleg amb els hàbits o consells que poden ajudar a estalviar energia al centre. Aquest decàleg es publicarà a la intranet del centre perquè sigui visible per a tota la comunitat (alumnat, pares i mares i personal del centre). |
| <i>Descontextualització i teorització sobre a els aprenentatges realitzats.</i>                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Després de tractar el cas proposat, el docent els fa reflexionar sobre la necessitat de defensar els propis interessos i necessitats, respectant sempre els dels altres.                                                               | Després de l'elaboració del decàleg, l'alumnat realitzarà una prova escrita on revisarà les investigacions realitzades, les formes de generació d'electricitat i els tipus de fonts d'energia.                                                                                                                     |
| <b>FASE DE SÍNTESI</b>                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <i>Integració. Visió global i ampliada.</i>                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| El docent els planteja en aquest moment un nou cas on hauran d'afrontar nous dilemes. En grup, realitzarem un debat on aniran sortint noves respostes i solucions assertives.                                                          | Finalment, el docent resumirà els conceptes que han treballat i revisarà els punts i febles de les diferents fonts d'energia (eòlica, hidràulica, nuclear, mecànica, etc). L'alumnat realitzarà un debat sobre la importància de l'electricitat en les nostres vides, així com el sistema per generar-la.          |
| <i>Metacognició sobre el procés i el resultat.</i>                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| L'alumnat revisa el procés seguit, com ha analitzat la complexitat de la situació, com ha après a posar-se a la pell dels diferents rols implicats i com ha après estratègies de resposta per millorar la seva relació amb els altres. | L'alumnat revisarà el procés seguit, com ha accedit a la informació, si els ha costat trobar alguna informació, si els ha estat complicat comprendre el procés de generació d'electricitat, si els ha costat posar-se d'acord per elaborar el decàleg, etc.                                                        |
| <i>Estratègies de memorització.</i>                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| El docent utilitzarà l'experiència realitzada en qualsevol moment que aparegui a l'aula un nou cas on es necessitin donar respostes assertives per a gestionar els conflictes quotidians que sorgeixen a l'escola.                     | El docentat seguirà fent referència als conceptes treballats en els següents temes relacionats amb l'energia, la contaminació i el consum.                                                                                                                                                                         |

## Exemples de seqüències didàctiques globalitzades

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Projecte: <b>El mercat</b> (Cicle mitjà d' Educació Primària)</p> <p>Àrees: Ciències naturals, ciències socials, matemàtiques i llengua anglesa.</p> <p><i>Objectiu competencial:</i> Simular el funcionament d'un mercat, a partir de la representació de clients i venedors, utilitzant la llengua anglesa, per dominar el vocabulari necessari en una situació de compra-venda.</p> <p><i>Mètode:</i> Es planteja un role-playing on l'alumnat haurà de fer de clients i venedors i poder així practicar el vocabulari i les estructures gramaticals treballades en llengua anglesa.</p> | <p>Projecte: <b>Els planetes.</b> (Cicle mitjà d'Educació Primària)</p> <p>Àrees: Ciències socials i naturals, matemàtiques, llengua i plàstica.</p> <p><i>Objectiu competencial:</i> Plasmar de manera visual els diferents planetes del sistema solar, a partir de l'estudi de diferents fonts d'informació, per tal de descobrir les seves característiques.</p> <p><i>Mètode:</i> Es planteja un projecte de treball, a partir de la visita a un planetari per aprofundir en com és la vida als diferents planetes, ja que no estem sols a l'univers.</p> |
| <b>FASE INICIAL</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <i>Establiment dels objectius</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| El docent proposa a l'alumnat aprendre a comunicar-se en llengua anglesa en una situació de la vida quotidiana.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | El docent proposa a l'alumnat que coneguin els planetes que conformen el sistema solar.<br>Al mateix temps comparteix entre tots els aprenentatge que tindran oportunitat de realitzar en distintes matèries i els criteris d'avaluació.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <i>Presentació motivadora de la situació en la seva complexitat</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| A partir d'un vídeo on es veuen diferents persones al mercat de Camden, a Londres, el docent planteja a l'alumnat si li agradaria anar i poder comprar alguns dels articles que han vist al vídeo.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | El docent mostrarà imatges d'un planetari a l'alumnat i els proposarà estudiar els planetes que tenim aprop. Per què vivim a la terra i no a un altre planeta? Podríem viure a un altre planeta si volguéssim?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <i>Revisió dels coneixements previs.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Sabríem comprar el què ens ha agradat? Sabríem preguntar quant valen les coses? Com es diuen els articles que han vist al vídeo? Sabem quants euros són una lliura?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | El docent planteja a l'alumnat si saben què és el sistema solar i si saben quins són els planetes que els configuren. A partir d'aquí els preguntarà què saben de cadascun d'ells i si voldrien saber més coses.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <i>Identificació i explicitació de les diferents qüestions o problemes que planteja la situació</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Després de veure el vídeo, s'adonen que no és fàcil comprar en anglès. Hi ha molt vocabulari que no coneixen i el càlcul en lliures és complicat. El docent els planteja que facin un llistat amb les paraules que han vist que són necessàries i que no coneixen, així com les principals preguntes que haurien de saber formular.                                                                                                                                                                                                                                                            | L'alumnat veurà que hi ha diferents planetes, però encara no saben si podem viure a algun d'ells. Què hauríem de saber per decidir si vivim en algun altre planeta? Primer ens plantegem saber més coses de cadascun d'ells (localització, tamany, formes de vida, races, temperatura, idiomes, etc.)                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <i>Delimitació de l'objecte d'estudi (i concreció del producte final quan s'escaigui).</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| En aquest moment el docent els planteja que preparem un mercat on                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | A partir d'aquesta primera aproximació, el docent plantejarà la realització                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

## Exemples de seqüències didàctiques globalitzades

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| s'hagin de representar diferents personatges, clients i venedors de diferents articles, i així poder simular el procés de compra-venda que han vist al vídeo.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | d'una monografia sobre els diferents planetes del sistema solar.                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>FASE DE DESENVOLUPAMENT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <i>Elaboració d'hipòtesis o supòsits.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| L'alumnat elabora un llistat amb el vocabulari i les frases que consideren necessàries. Han de poder comprar i vendre tenint en compte el preu dels articles, els possibles descomptes, el nom dels articles, la seva funció, etc.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | El docent plantejarà on poden conèixer més sobre els planetes. Al cinema? A un museu? Decidiran visitar un planetari per a tenir més informació sobre els diferents planetes.<br>Es pot viure igual a tots els planetes? Identificarem la distància entre els planetes, el seu tamany, les seves característiques i les formes de vida existents a cadascun. |
| <i>Definició de les estratègies de cerca, contrast o aplicació per a comprovar les hipòtesis anteriors.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| L'alumnat elabora un guió amb el vocabulari i decideix buscar-lo al diccionari, amb el suport del docent. A més, el docent els facilita una sèrie d'estructures que els ajudaran a fer les preguntes i donar les respostes més generals. A matemàtiques veuran l'equivalència entre lliures i euros, però decideixen que a la representació els preus els calcularan en euros. A més, perquè sigui més creïble, decideixen portar diferents articles que tinguin a casa i fer uns cartells on es veuran alguns preus o noms de les coses, per tal de facilitar el procés de comunicació. | L'alumnat elabora un índex detallat sobre els aspectes que hauran de consultar al planetari, així com els materials que necessitaran per a recollir la informació (càmeres fotogràfiques, llibretes, llapis de colors, carpetes...)                                                                                                                          |
| <i>Realització de la cerca, contrast o aplicació.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| L'alumnat prepara l'aula representant el mercat, amb els diferents articles que tenen a casa. En aquest punt, diferents alumnes faran de venedors i altres de compradors. El docent anirà observant i ajudant l'alumnat quan sigui necessari.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | L'alumnat assistirà al planetari i recollirà la informació que hauran delimitat a la fase anterior.                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <i>Selecció de dades rellevants en relació a la situació-problema de partida i comprovació de les hipòtesis inicials.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Una vegada realitzada l'activitat, l'alumnat veu que ha pogut representar un procés de compra-venda, però encara segueix faltant vocabulari important. Fan un debat on es posa de manifest què els ha costat més i on han tingut més dificultats.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | L'alumnat analitzarà la informació recollida i l'ordenarà seguint l'índex establert.                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <i>Comunicació del procés seguit i de la informació obtinguda</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| L'alumnat realitza un còmic, en grups de 4, on dibuixaran diferents diàlegs que han sorgit al llarg de la representació.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Després de la selecció de la informació, l'alumnat desenvoluparà els apartats dels diferents planetes del sistema solar.                                                                                                                                                                                                                                     |

## Exemples de seqüències didàctiques globalitzades

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Descontextualització i teorització sobre els aprenentatges realitzats.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| La finalitat de l'activitat era adquirir vocabulari relacionat amb situacions de la vida quotidiana, com pot ser un mercat, que el docent ampliarà en aquest moment.                                                                                                                                                                                                            | Quan l'alumnat hagi realitzat les monografies, es realitzarà un debat a l'aula on es comentaran les característiques més representatives de cada planeta.                                                                                                                                        |
| <b>FASE DE SÍNTESI</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <i>Integració. Visió global i ampliada.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| L'alumnat ha reflexionat sobre l'activitat realitzada, però el docent els plantejarà una nova activitat on hauran de simular un diàleg en una botiga de roba, en una fruiteria, en una farmàcia i en una botiga de joguines. Veuran que les estructures gramaticals que han après els serveixen igualment, però el vocabulari l'han enriquit en les fases posteriors al mercat. | Després de l'exposició, el docent resumirà les principals característiques dels planetes del sistema solar i conclourà amb la impossibilitat de viure a cap altre.<br>L'alumnat realitzarà una maqueta sobre el sistema solar, per tal de plasmar de manera plàstica els coneixements adquirits. |
| <i>Metacognició sobre el procés i el resultat.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| L'alumnat revisa el procés seguit, com han vist quin vocabulari necessitaven, com l'han practicat, com han detectat noves necessitats i com finalment l'han pogut aprendre.                                                                                                                                                                                                     | L'alumnat revisarà el procés seguit, com ha accedit a la informació, si els ha costat seleccionar-la, què els ha semblat més interessant, què els ha costat més, etc.                                                                                                                            |
| <i>Estratègies de memorització.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Després de la síntesi, el docent establirà un taller on seguir aplicant els coneixements i procediments adquirits. A més, els recuperarà en les unitats posteriors, per a afavorir el record.                                                                                                                                                                                   | El docentat reprendrà les estratègies d'aprenentatge realitzades en altres moments i farà relacions entre els continguts apresos i la vida a la terra, els moviments terrestres, el calendari, etc...                                                                                            |

## Exemples de seqüències didàctiques globalitzades

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Centre d'interès: <b>El mar</b> (Cicle inicial d'Educació Primària)<br>Àrees: Ciències de la natura, matemàtiques, ciències socials, llengua i plàstica.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Projecte: <b>Potenciem el comerç just</b> (Cicle Superior E. PRIMÀRIA)<br>Àrees: Ciències de la natura, ciències socials, matemàtiques i plàstica.                                                                                                                                                                                                                               |
| <i>Objectiu competencial:</i> Descobrir quins són els elements que configuren el mar, com a espai natural que té un gran impacte en la vida dels éssers humans, per identificar la seva funció com a element d'oci, de pesca o de transport.<br><i>Mètode:</i> Es planteja un centre d'interès a partir de diferents materials com fotografies, eines i elements naturals extrets del mar, que hauran d'observar i analitzar, per a poder elaborar un mural sobre el mar. | <i>Objectiu competencial:</i> Muntar una parada a l'escola amb postres i begudes elaborats amb productes de comerç just, per recaptar diners per a una ONG i difondre un model d'economia sostenible.<br><i>Mètode:</i> Es planteja una acció de difusió del comerç just, en la que l'alumnat comprarà, cuinarà i vendrà una sèrie d'aliments per aconseguir diners per una ONG. |
| <b>FASE INICIAL</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <i>Establiment dels objectius</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| El docent proposa a l'alumnat que descobrim el mar i tots els elements que hi apareixen.<br>Al mateix temps comparteix entre tots els aprenentatge que tindran oportunitat de realitzar en diverses matèries i els criteris d'avaluació.                                                                                                                                                                                                                                  | El docent planteja que podríem ajudar al nostra societat implicant-nos directament en una acció de sensibilització i de recaptació de fons.                                                                                                                                                                                                                                      |
| <i>Presentació motivadora de la situació en la seva complexitat</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Es faciliten diferents materials relacionats amb el mar com fotografies, aquarel·les, llaunes d'anxoves, xarxes pesqueres, àncores, escafandres, aletes, estrelles de mar, closques de petxines...                                                                                                                                                                                                                                                                        | Quan arriba Nadal, estem acostumats a veure anuncis i campanyes que ens animen a ser més solidaris. Però només es necessita la solidaritat de la gent al Nadal o tot l'any?                                                                                                                                                                                                      |
| <i>Revisió dels coneixements previs.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Els nens i nenes faran una revisió del que ja saben sobre el mar i els seus usos.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Quines accions coneixen que es porten a terme per ajudar a la gent? Hi ha entitats o organismes que treballen tot l'any per ajudar a col·lectius amb necessitats socials, econòmiques, mèdiques, etc.? Quines són? De què les coneixen?                                                                                                                                          |
| <i>Identificació i explicitació de les diferents qüestions o problemes que planteja la situació</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Hi ha però molts altres aspectes que es deconeixen del mar. Amb l'ajuda del docent faran un inventari de qüestions que els interessa saber: Com és? Quant medeix? Quina temperatura té? Què s'hi pot fer? Qui hi viu?                                                                                                                                                                                                                                                     | Una vegada identificades diferents organitzacions humanitàries i entitats socials que coneixen, els preguntem si els agradaria col·laborar amb alguna. Amb quina? Com ho podríem fer? Què se'ls acut que podem fer nosaltres per aconseguir fons per aquestes causes?                                                                                                            |
| <i>Delimitació de l'objecte d'estudi (i concreció del producte final quan s'escaigui).</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Concretarem l'objecte d'estudi en les espècies que hi viuen al mar i les activitats que s'hi poden fer i realitzarem un mural, dividit en fons marí,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | L'alumnat decideix muntar una parada amb diferents productes que elaboraran ells mateixos per aconseguir fons per una ONG que votaran                                                                                                                                                                                                                                            |

## Exemples de seqüències didàctiques globalitzades

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| aigua i superfície, per tal d'anar situant les diferents troballes.                                                                                                                                                                                                                                               | entre diferents opcions que hauran sortit a les fases anteriors.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>FASE DE DESENVOLUPAMENT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <i>Elaboració d'hipòtesis o supòsits.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Abans de passar a fer les activitats que els permetin donar resposta a les qüestions plantejades, fan un debat sobre el que pensen de cada una de les qüestions proposades situant els seus supòsits en el mural.                                                                                                 | Una vegada decidida l'acció que volen realitzar, l'alumnat es planteja de quina manera poden participar activament, invertint pocs diners, però motivant a les persones a comprar els seus productes. Decideixen que dedicaran un dia a cuinar diferents postres i begudes, amb productes de comerç just per poder així vendre'ls a l'hora d'esmorzar i a l'hora de berenar, a la porta de l'escola, així l'alumnat, les famílies, els docents i les persones que passin per allà podran col·laborar. |
| <i>Definició de les estratègies de cerca, contrast o aplicació per a comprovar les hipòtesis anteriors.</i>                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| El docent presentarà als nens i nenes els diferents elements que configuren el centre d'interès a partir de fotografies, dibuixos, materials... L'alumnat haurà d'observar, manipular, mesurar i classificar els diferents elements, pensant quins es troben al mar i quina funció tenen els diferents materials. | L'alumnat haurà de conèixer quins productes de comerç just hi ha al mercat, on els poden adquirir i quines receptes sabran cuinar per a poder-les vendre. L'alumnat investigarà quines botigues de comerç just hi ha al seu entorn proper, quins productes venen i quines receptes poden cuinar.                                                                                                                                                                                                      |
| <i>Realització de la cerca, contrast o aplicació.</i>                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| En aquest punt es realitzarà la fase d'associació, a partir dels elements observats, de manera que puguin agrupar-los segons es trobin al mateix espai, segons la seva funció i segons el nostre interès.                                                                                                         | L'alumnat investiga a través de diferents webs i decideixen anar a una de les botigues que han triat i fer un llistat amb els diferents productes. Una vegada ho hauran fet, revisaran diferents propostes de receptes, que es podran cuinar a partir d'aquests productes.                                                                                                                                                                                                                            |
| <i>Selecció de dades rellevants en relació a la situació-problema de partida i comprovació de les hipòtesis inicials.</i>                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Una vegada organitzats els diferents elements l'alumnat es disposarà a identificar quins es troben al fons marí, quins a la superfície i quins a l'espai intermig.                                                                                                                                                | De la llista d'aliments, l'alumnat tria elaborar uns muffins i uns brownies, així com preparar té i café de de comerç just. A continuació decideixen elaborar uns cartells per decorar la parada i també per anunciar el dia que la muntaran. Quan arriba el dia, l'alumnat cuina els productes i els ven durant l'hora d'esmorzar i la sortida de classe.                                                                                                                                            |
| <i>Comunicació del procés seguit i de la informació obtinguda</i>                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| L'alumnat realitza un mural dividit en tres parts i hi van dibuixant els diferents elements seleccionats.                                                                                                                                                                                                         | L'alumnat recapta els diners a través dels productes i prepara un mural, amb les fotos dels productes que ha fet, la decoració de la parada i els diners recaptats, donant les gràcies a tots els qui han col·laborat.                                                                                                                                                                                                                                                                                |



## Exemples de seqüències didàctiques globalitzades

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Descontextualització i teorització sobre els aprenentatges realitzats.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| L'alumnat debat sobre els elements que ha analitzat i es revisa la importància del mar en la vida dels éssers humans.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Una vegada realitzada l'activitat, el docent recordarà que el comerç just defensa la igualtat i transparència en les relacions de treball, especialment dels productors dels països del Sud, per tal de millor les seves condicions de vida. L'objectiu de l'activitat era aconseguir diners per la ONG que vam escollir, però també difondre al nostre entorn els motius per adquirir productes de comerç just.                         |
| <b>FASE DE SÍNTESI</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <i>Integració. Visió global i ampliada.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| L'alumnat ha pogut observar diferents espècies animals i vegetals, així com diferents oficis que hi intervenen al mar. Però hi ha altres espècies que també es vinculen al mar, com les aus i espècies que es troben a altres àmbits, com els rius. També reflexionen sobre els oficis vinculats al mar, com els hotels, els restaurants, etc.<br>L'alumnat realitzarà un debat sobre els conceptes treballats i si pensen en noves activitats que els agradaria realitzar al mar. | Després de la síntesi i la reflexió sobre l'activitat realitzada, el docent proposa un debat sobre altres idees que se'ls han acudit durant el procés que podrien realitzar ells mateixos, ja sigui a l'escola, amb els seus amics o amb la família. Es tracta sobretot que reflexionin sobre el model de consum que realitzen i sobre la necessitat de ser solidari amb les persones més desfavorides, estiguin lluny o estiguin aprop. |
| <i>Metacognició sobre el procés i el resultat.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| L'alumnat reflexiona sobre el procés seguit, sobre tot el que han après, tant dels aspectes conceptuals com dels aspectes procedimentals (mesurar, dibuixar, manipular llaunes, calcar, etc.)                                                                                                                                                                                                                                                                                      | L'alumnat revisarà el procés seguit, com ha triat el projecte que volien realitzar i l'ONG a la que volien ajudar. Revisaran l'èxit aconseguit i també el que han après amb aquest projecte. Ara saben més sobre les desigualtats socials, sobre les diferències entre els països desenvolupats i els països en vies de desenvolupament, així com les relacions en el treball i les condicions de vida d'aquestes persones.              |
| <i>Estratègies de memorització.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| El docent realitzarà vincles entre les activitats realitzades i les noves activitats que realitzi posteriorment, on es tornin a utilitzar les competències apreses.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | El docent recordarà el que han treballat en temes posteriors de geografia i història, així com quan es treballi la nutrició, els drets humans, el moviment obrer, etc.                                                                                                                                                                                                                                                                   |